

AMENÇA REAL pàg 16
La comunitat LGBTI,
preocupada per l'ascens
de l'extrema dreta

NOU GOVERN pàg 3
Marta Villanueva viu les
seves primeres setmanes
com a regidora del districte

línia ^{14 anys} Sant Andreu

Juliol 2023 · Núm. 153 · liniasantandreu.cat

Desallotgen l'hort comunitari del Jardí de la Julieta

L'espai, que va néixer fa quatre anys en un solar ocupat, s'havia convertit en un punt de referència veïnal pàg 10

Foto: Ajuntament

Tornar a agradar

Obres al Mercat de Felip II per impulsar les vendes pàg 18

EL BON PASTOR pàg 10
Adjudicats tots els pisos
de la remodelació
de les cases barates

A FONTS pàgs 14 i 15
Un territori de festes
populars (re)inventades

ESPORTS pàg 19
Astrid Fina rep la medalla
de bronze al Mèrit Esportiu

ALUMINI - VIDRES
OBRES INTEGRALS

home homing

vidres • miralls
claraboies • alumini

projectes integrals
i execució d'obra

*Si ho pots somiar,
nosaltres ho podem
fer realitat*

cuinescat

Gremi de reformes
d'interiors, cuines
i banys de Catalunya

Padilla, 243 • 08013 Barcelona
Tel. 93 881 77 06 • admin@home-homing.com
www.home-homing.com
• Magatzem: Ptge. Utset, 3

Creu Roja

UCRAÏNA

ENS NECESSITA

COL·LABORA-HI

www.cruzroja.es

BIZUM al **33512**

Envia **SMS** amb la
paraula **UCRANIA** al
38088 i dona **3€***

900 104 971

TRANSFORMA LA TEVA APORTACIÓ

5€ Manta
(individual)

33€ Set cuina
(5 persones)

20€ Tendals plàstics
4 x 6 metres

* L'import íntegre (5€ IVA *incl.) del missatge es destinarà a Creu Roja Espanyola. (Movistar, Vodafone, Orange, Yoigo, Euskaltel). Alt. client 900 104 971 donatius@cruzrojaca. Pol. Prot. dades: www.cruzroja.es Imatge: Maksym Trebukhov / Ukrainian Red Cross Society

De lluitar contra la pandèmia a liderar Sant Andreu

» Marta Villanueva, la nova regidora del districte, ha deixat l'Hospital Clínic, on feia d'infermera a l'UCI

» Acumula anys d'experiència a la sanitat i això també l'ha portat a ser nomenada nova regidora de Salut

Foto: PSC

Albert Ribas
SANT ANDREU

“A la Marta Villanueva li hem demanat que deixi de ser infermera a l'UCI del Clínic perquè vingui a contribuir a la governació de la ciutat”. Així anunciava, el passat 29 de juny, el nou alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, el nomenament de Marta Villanueva com a nova regidora de Salut de la ciutat. El càrrec s'afegia al de regidora de Sant Andreu, que Villanueva, la integrant més jove del govern (37 anys) ja havia assumit el 18 de juny.

I és que en un govern format només pel PSC, els esforços dels regidors s'hauran de multiplicar. Uns esforços que, en el cas de Villanueva, aniran dirigits a Sant Andreu i a tot allò que tingui a veure amb la salut, les persones amb discapacitat i també en la lluita contra la soledat.

EN PRIMERA LÍNIA DE LA COVID
És precisament la seva professió, la d'infermera, la que en els últims

anys l'ha posat més a prova i li ha fet viure situacions complicades que ben segur li serviran per a aquesta nova etapa política que li espera. Villanueva, veïna del Congrés i els Indians, com recordava el mateix Collboni el 18 de juny, va estar a la primera línia de la lluita contra la pandèmia des del Clínic. “Serà una excel·lent regidora de Salut”, afirmava l'alcalde.

En el cas de Sant Andreu, si serà una excel·lent regidora només el temps ho dirà, com també de Sa-

Villanueva, amb 37 anys, és la integrant més jove del nou govern municipal

lut, però el que és evident és que de reptes per afrontar en tindrà uns quants. Alguns exemples són continuar amb la transformació de les Casernes i els futurs pisos i equipaments que s'hi han de fer, la reforma de la Meridiana –caldrà veure que passa amb el tram final

després de l'aposta estratègica feta pels comuns els dos passats mandats–, el porta a porta de Sant Andreu, les transformacions urbanístiques de l'antiga Mercedes i la de Sagrera –aquesta última, una de les més importants de la ciutat–, la mobilitat al nucli antic de Sant Andreu o, entre d'altres, els nous pisos al voltant de la presó de la Trinitat Vella.

De totes aquestes qüestions, des de l'Associació de Veïns de Sant Andreu, el seu president, Miquel Ruiz, situa com a prioritàries el porta a porta, els equipaments de les Casernes i la mobilitat, tant al casc antic andreuenc com a fora. En paral·lel, Ruiz remarca que un dels objectius principals d'aquest mandat és afrontar el creixement d'habitants que hi haurà al districte, amb els nous pisos de la Maquinista, l'antiga Mercedes i d'altres promocions, en un context on els equipaments sanitaris ja pateixen una elevada pressió. “Amb la sanitat tenim problemàtiques que cal resoldre, sobretot si va arribant gent nova al districte”, conclou Ruiz.

Sanitària experta i llicenciada en Ciències Polítiques

PERFIL ▶ Marta Villanueva (37 anys) és diplomada en Infermeria, llicenciada en Ciències Polítiques i de l'Administració per la UB i també té un màster en Lideratge i Gestió dels Serveis d'Infermeria. La seva trajectòria en el món sanitari també l'ha dut a ser membre electe del Comitè de Delegades Infermeres de l'Hospital Clínic i a fer col·laboracions puntuals amb la Universitat Internacional de Catalunya com a avaluadora d'alumnes d'infermeria.

Pel que fa a la seva activitat política, ja acumula més d'una dècada de lligam amb el PSC. Entre el 2012 i el 2015 va ser secretària de Política Sociolaboral de les joventuts del partit i un any abans, el 2011, s'havia convertit en membre de la sectorial de Salut del PSC al Baix Llobregat, una posició que va mantenir fins al 2016. En

aquesta mateixa etapa, entre el 2012 i el 2016, també va ser secretària de Formació del PSC El Prat (2012-2016).

Pel que fa al seu lligam amb la política local andreuenc, va començar fa quatre anys, quan va ser nomenada consellera de Districte. En el marc del pacte de govern amb els comuns de l'anterior mandat, Villanueva ja va treballar per als andreuencs des de la plaça d'Orfila. Ara, liderant la regidoria, ja ha fet els primers passos del seu mandat amb, entre altres coses, una trobada amb l'entitat cultural La Lira, una altra amb els comerciants de la Sagrera, una visita a les obres a la plaça del Rom Cremat al Congrés i els Indians i també visitant els treballadors del Districte i les dependències de la Guàrdia Urbana per fer una primera presa de contacte.

ELS REGIDORS DE CADA DISTRICTE

LAIA BONET GRÀCIA

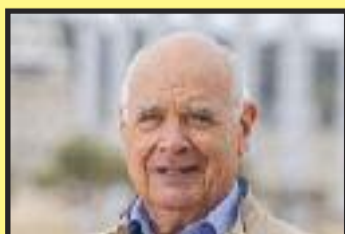
MARIA EUGÈNIA GAY SARRIÀ-SANT GERVASI

ALBERT BATLLE CIUTAT VELLA

JORDI VALLS EIXAMPLE

LLUÍS RABELL HORTA-GUINARDÓ

ROSA ALARCÓN NOU BARRIS

RAQUEL GIL SANTS-MONTJUÏC

MARTA VILLANUEVA SANT ANDREU

DAVID ESCUDÉ SANT MARTÍ I LES CORTS

La lupa

Aturem la transfòbia

per David Bondia, síndic de greuges de Barcelona

Foto: Pexels

Ens trobem davant de noves agressions transfòbiques a la nostra ciutat. Dues més. Dissabte 10 de juny, a les 21h, a la línia 1 del metro de Barcelona. I dimarts 20 de juny, cap a les 18h, a l'estació de Renfe del Clot-Aragó. Agressions nascudes de l'odi, prejudici o discriminació cap a les persones que s'identifiquen amb un gènere diferent de l'assignat en néixer o que expressen la seva identitat de gènere de manera no normativa.

Des de la Sindicatura de Greuges de Barcelona volem condemnar rotundament aquests fets i compartir unes quantes reflexions al voltant de la violència que pateixen les persones LGTBI+. Una sola agressió, una sola discriminació cap al col·lectiu LGTBI+, ens hauria de preocupar molt. Però és que la recent agressió al metro de Barcelona no és un fet aïllat, com demostra que 10 dies després s'hagi repetit l'escena. Les xifres ens diuen que entre el 80% i el 90% de la població trans pateix agressions i discriminació. És necessari activar totes les alarmes possibles i actuar de manera ferma contra aquestes violències.

I ben segur que això és només la punta d'un iceberg. A causa de l'estigma que encara comporten els temes relatius a l'orientació sexual i la identitat de gènere, la violència i la discriminació contra les persones LGTBI+ queda freqüentment sense denunciar, sense documentar i, en conseqüència, sense castigar.

No ha estat així en el cas dels fets al metro, en què una persona sí que va capturar les terribles i duríssimes imatges de l'agressió i els insults transfòbics amb el seu telèfon mòbil i els Mossos d'Esquadra han obert una investigació. Tot i així, hauríem de ser capaces de reflexionar sobre per què ningú va ajudar la víctima: por paralitzant, normalització de la violència, pèrdua del sentit de comunitat, desconexió social...?

La lluita per la dignitat dels drets del col·lectiu LGTBI+ és una lluita per una humanitat diversa

La intensificació de la feina de conscienciació sobre els nivells de violència i discriminació als quals les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i de gènere no conforme es veuen sotmeses cada dia és, en ella mateixa, una mesura essencial per fer front a aquest flagel. La feina d'acabar amb aquesta violència i discriminació és difícil i lenta. Bàsicament perquè la reclamació d'aquests drets no ha estat dirigida moltes vegades per institucions que ho haurien d'haver fet, sinó que s'ha vist liderada per un moviment de reclamació de drets de baix cap a dalt; per la pressió de

moviments i grups socials cap a institucions locals, nacionals i internacionals.

Aquesta lluita ens interpel·la a totes i tots. És una lluita de drets humans, des d'una perspectiva interseccional. L'argument a favor d'estendre a les persones LGTBI+ els mateixos drets dels quals gaudeixen la resta de persones no és radical ni complicat. Es basa en dos principis que fonamenten les normes nacionals i internacionals de drets humans: igualtat i no discriminació.

Tot i això, encara persisteixen discursos i actuacions que pretenen justificar la desigualtat i estigmatitzar i preservar un determinat *statu quo*. Davant d'això, ens cal reivindicar que la lluita per la dignitat dels drets del col·lectiu LGTBI+ és una lluita per una humanitat diversa de la qual tots i totes formem part.

Des de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, davant l'auge de les accions i dels silencis negacionistes, continuarem fent un pas endavant per acompanyar els itineraris de les persones que denuncien agressions i discriminacions LGTBI+. Els nostres principals objectius, treballant de forma coordinada amb entitats i altres institucions per evitar revictimitzacions, haurien de buscar la forma de reparar la dignitat de la persona, combatre aquestes violències i fomentar la prevenció i la sensibilització per evitar la seva naturalització.

Aquí es piula

El Twitter en paper

@aladdin_azr

Un factor clau en això de França és la definició de la identitat. Molts joves de la *banlieue* [suburbis] no senten que el país és seu. Bona part de la població els considera immigrants de segona o tercera generació, no pas francesos. L'etiqueta d'immigrant es torna hereditària.

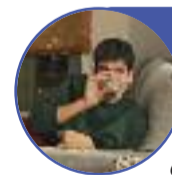
@lasalmoputa

Sinceramente, como enfermera andaluza en Barcelona, estoy de acuerdo [amb l'obligació d'aprendre català]. ¿Que quiero plaza fija? A estudiarme el C1. Y no me pica. Esta tierra me da la posibilidad de trabajar de lo mío de forma ininterrumpida. Què menys que una mica d'amor per la llengua.

@mariusserra

Dels més de 40.000 socis de l'ANC que podien votar, 2.253 han votat en contra de l'abstenció activa el 23J, 1.459 a favor i 61 en blanc. No trobo notícia sobre cap vot nul. Cap analista em pot interpretar el significat d'abstenir-se o votar en blanc sobre si cal abstenir-se?

@davidcobo_

[En resposta a les declaracions de Batet sobre el lloguer] A Barcelona el preu mitjà del lloguer acaba de superar l'SMI. 1.087 euros. A l'AMB, els albergs d'emergència estan en rècord de famílies acollides expulsades de casa. A la Cerdanya hi ha joves dormint en càmper o marxant de la comarca.

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director General: Marcelo Villanueva
Director Editorial de Línia: Amau Nadeu
Director Editorial dels webs temàtics: Quim Miró
Nous formats: Marga Moreno
Subdirectora de digital: Anna Corbatera

grup comunicació 21

Subdirector d'edicions Línia: Albert Ribas
Edicions Línia: Albert Alexandre (diari metropolità), Anna Utiel i Guillem Francàs (Barcelona), Olga García (Vallès), Rubén Hidalgo (Barcelonès Nord i Baix Maresme), Francisco J. Rodríguez (l'Hospitalet i Baix Llobregat), Mar Sifre (Montserrat), Toni

Premi Tassis Torrent de Comunicació 2011

Delgado (Esports), Andreu Asensio (suplements i *branded content*) i Júlia Estivill (xarxes)
Webs temàtics: Pere Giménez i Maria Cerezuela
Disseny gràfic: Susana Dicenta
Controller: Mauro Favieri
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri

Dipòsit Legal: B 11298-2010

www.liniaarxa.cat

Els semàfors

Jardí de la Julieta

El Jardí de la Julieta va ser desallotjat el 28 de juny, però, abans d'això, va donar vida al barri durant quatre anys i mig. L'hort comunitari va ser fundat durant la Festa Major de Sant Andreu del 2018 per evitar que es fessin xalets de luxe al solar.

pàgina 10

Ajuntament

L'Ajuntament ha hagut de fer obres de reparació del paviment al tram del carrer Gran de Sant Andreu que va d'Ignasi Iglesias a Joan Torras. Aquesta part del carrer es va fer entre el 2018 i el 2019, fa només quatre anys.

pàgina 10

Astrid Fina

L'esportista andreuca, que es va retirar el 2020, ha recollit ara la medalla de bronze al Mèrit Esportiu amb la qual va ser reconeguda el 2019. La pandèmia va anar posposant l'entrega del guardó a aquesta rider d'snowboard.

pàgina 19

El + llegit

Línia Sant Andreu.cat

- 1 *Marta Villanueva assumeix la regidoria de Sant Andreu*
- 2 *La UE Sant Andreu aconsegueix un ascens històric a Segona RFEF*
- 3 *Confien en la protecció de la Nau Bostik governi qui governi*
- 4 *Una advocada, condemnada per enganyar l'Associació d'Avis Bon Pastor*
- 5 *El que hem heretat*

Les persones, la nostra prioritat

per Manuel Reyes, alcalde de Castelldefels i president del PP de BCN

Foto: Pixabay

Fa poques setmanes que hem iniciat una nova etapa a la ciutat de Castelldefels. Juntament amb el partit municipalista Som Castelldefels hem format un nou govern estable i fort per afrontar els nous reptes que vindran en el futur. Entre tots i amb una sola samarreta, la de Castelldefels, treballarem plegats pels interessos dels veïns. Sempre ho hem dit: abans de ser d'un partit polític som veïns de la ciutat, i posarem les reivindicacions ciutadanes com a prioritat.

Aquest nou equip de govern posarà les persones com a eix principal de les polítiques locals. El jovent, les famílies i, sobretot, la nostra gent gran són els col·lectius que més hem de cuidar perquè Castelldefels sigui el millor lloc per viure-hi. En definitiva, treballarem perquè la

nostra ciutat també sigui un punt de referència, de respecte i de convivència.

Ho vam prometre en la campanya de les eleccions municipals del darrer mes: una de les nostres primeres mesures ha estat una rebaixa dels sous del consistori. Per part de l'equip de govern, una de les primeres accions és aquesta rebaixa salarial, sent conscients també de les possibles inestabilitats econòmiques a la nostra ciutat.

Una altra prioritat és la creació de nous plans per reforçar i millorar el servei de neteja, sense oblidar les freqüències tan importants en el dia a

dia d'una ciutat neta. També estem reforçant la presència policial a tots els carrers de Castelldefels, per aconseguir una ciutat més segura.

Volem agrair el suport i la confiança de tots els veïns i entitats amb els quals hem estat treballant al llarg d'aquests darrers anys i amb qui ho continuarem fent durant aquest mandat. Volem agrair també a tots els treballadors de l'Ajuntament la seva rebuda i la col·laboració per treballar tots plegats per millorar la ciutat.

Estem segurs que si anem tots a l'una, qui hi guanyarà serà Castelldefels.

Línia Sant Andreu no comparteix necessàriament les opinions que els signants expressen en aquesta secció ni se'n fa responsable.

Les cartes d'opinió es poden enviar a: opinio@comunicacio21.com

A les xarxes

#PisosBuits

#AdeuPerSempre

#CremaFrança

@JaimePalomera: Sobre pisos buits: discrepància gegant entre l'estudi que es va fer a Barcelona (10.000, en base al consum d'aigua) i el de l'INE (75.000, pel consum elèctric).

@agenciaacn: El Consell de Ministres aixeca l'emergència sanitària per la covid i aprova que la mascareta ja no sigui obligatòria en farmàcies i centres sanitaris.

@laurevega: A França la policia ha assassinat un nen de 17 anys. Que hi hagi resposta de ràbia i foc només demostra que resta humanitat encara.

Mil i una nits

per Manuel S.V. Beuter, arquitecte fundador de haz arquitectura i professor de projectes arquitectònics a la UPC

Quan un immigrant senegalès sense recursos arriba a Barcelona perseguint els seus somnis o escapant del seu país a la recerca d'una vida millor, el sindicat popular de venedors ambulants li regala la seva primera manta per exposar la mercaderia i poder prosperar amb les vendes al carrer. Acostumats com estem a defensar-nos del que ve de fora, aquest acte de benvinguda i d'acolliment, sens dubte, sacseja les nostres consciències.

La fugida de les persones africanes dels seus països a causa de l'espoli dels seus recursos naturals, de la colonització històrica per part d'Occident i de la industrialització del món a costa seva han fixat l'atenció de la comissària de la Mostra d'Arquitectura de la Biennal de Venècia aquest any 2023.

Lesley Lokko, arquitecta i escriptora ghanesa nascuda a Escòcia, va llançar una invitació a la comunitat internacional d'arquitectes, artistes i dissenyadors per participar en el Laboratori del futur, amb la mirada posada a l'Àfrica, amb la voluntat de ser agents del canvi. Una transició necessària cap a un món descolonitzat, descarbonitzat i més just amb la societat i el medi ambient.

Amb algunes excepcions, un gran nombre de participants han fugit d'estudi, bé per una manca de discurs propositiu, bé per un excés de vanitat o bé per totes dues coses. Entre les excepcions, el pavelló espanyol a la zona dels Jardins, que sota el lema *Foodscapes* (els paisatges del menjar) mostra com el cultiu, la producció i el transport d'aliments acaben donant forma al nostre món, generant factories d'explotació animal, contaminació ambiental i temporers de les collites, la majoria africans, que cultiven la nostra terra malvivint en condicions de pobresa vergonyant. Una mirada valenta i crua que ens obliga a pensar altres models possibles capaços d'alimentar el món sense devorar el nostre planeta i a nosaltres mateixos.

Cal esmentar també altres propostes que denuncien la mineria extractiva depredadora, si bé és cert que alguna fora del territori africà. És el cas de dues par-

ticipacions espanyoles més, titulades *Pilbara Interregnum* i *Xholobeni Yards*, a la zona expositiva de l'Arsenale. La primera mostra la regió de Pilbara al nord d' Austràlia, una zona de la mida d'Espanya amb accés directe a l'oceà Índic, amb una activitat minera fora de control en un territori considerat buit i que subministra tota mena de matèries primeres a Occident, menystenint, depredant i mutilant els assentaments aborígens mil·lenaris.

La segona situa la nostra civilització davant del mirall, mostrant les façanes dels gratacels de Nova York, tractades amb titani polit per evitar que la pols s'hi fixi. Un mineral extret de la regió sud-africana de Xholobeni,

Fotografia de l'autor

que deixa com a residu una sorra tan fina que ha cobert de pols una extensa àrea poblada.

Altres participants destaquen aspectes similars relacionats amb l'explotació desmesurada que el sistema capitalista produeix al món. Algunes veus autòctones africanes que mostren el resultat d'aquesta desigualtat territorial es poden trobar al Pavelló Central.

Però ha estat una exposició marginal representant Catalunya, *Seguint el peix*, als anomenats Esdeveniments col·laterals, la que ha decidit aguantar la mirada sense titubejos davant la petició que llançava la comissària de la Mostra. I ho ha fet començant per mirar què passa a casa nostra, davant dels nostres nassos.

Aquella manta que els immigrants senegalesos re-

galen al nouvingut a Barcelona és l'espurna que encén el discurs. Com en una rondalla de les *Mil i una nits*, l'espectador és rebut per un conjunt de catifes màgiques que el transporten pels diferents relats que l'immigrant ha anat vivint en el seu viatge fins a Occident i en la seva vida diària entre nosaltres. La primera lectura de l'exposició és, doncs, aquell moment congelat en el temps en el qual, quan se sent la paraula "aigua", els venedors estiren les mantes per alçar la mercaderia, transformant-la en un farcell per fugir de la policia i evitar que acabi requisada. Una lliçó d'habilitat i d'adaptació que, a més, posa en relleu el regal que rep el venedor ambulat nouvell. No és una simple manta. És un sistema de supervivència davant la nostra societat, que els criminalitza i els condemna a una vida al marge de la legalitat. A Barcelona, el sindicat de venedors ambulants ha creat una marca legal amb el nom popular amb què la gent els va batejar, Top Manta, fent de la necessitat virtut.

El títol de l'exposició, *Seguint el peix*, fa esment al motiu pel qual els senegalesos es veuen obligats a fugir del seu país. La indústria pesquera internacional ha exhaurit les reserves de peix que alimentaven la població. En un acte legítim, reclamen allò que és seu, veient-se obligats a emigrar seguint l'aliment que els permetia subsistir. Aquesta lectura ens ensenya una segona part de l'exposició, on els comissaris Francesc Pla, Eva Serrats i Daniel Cid, juntament amb alumnes de l'Escola d'Arquitectura del Vallès, a Sant Cugat, proposen estratègies reparadores per a una dignificació de la vida dels que arriben a casa nostra per establir-s'hi. Nous menjadors socials, habitatges extensius capaços d'acollir una manera de viure més flexible i en comunitat o bé recuperar les rebotigues dels comerços per afavorir el frec i la integració de les persones.

I tot amb molt pocs mitjans. Unes simples mantes voladores i quatre dibuixos, que farien posar vermells els autors de més d'una proposta amb pantalles LED gegants o maquetes impreses en 3D, per denunciar el malbaratament dels nostres dies.

Les millors perles

La pàgina web d'OceanGate, l'empresa responsable del malaurat submarí Titan, continua fent promoció dels seus viatges per veure el Titanic. "Una oportunitat per sortir de la vida quotidiana". A veure, tècnicament, mentida no és.

Dues mares catalanes, de Gràcia concretament, van decidir parlar a la seva filla en castellà i en anglès. La nena (que, per cert, es diu Amy) va haver de fer classes de reforç de català i era incapaç d'entendre les seves àvies...

Van dir que estarien junts fins que la mort els separés, però, certament, ni tan sols la mort va aconseguir separar-los gaire. És la història d'un matrimoni brasiler que va morir amb quatre hores de diferència després d'haver passat 80 anys junts.

Estafen 170.000 euros a una dona de Granada fent-se passar per Brad Pitt. Ho va avançar el mitjà local *Ideal*, que va explicar que la víctima estava convençuda que tenia una relació sentimental amb l'actor, a qui mai havia vist.

Alice Brazziti/Festival Grec

LA FOTO

FOC OFF

FOC OFF ÉS UN RETRET A LES PERSONES QUE COMETEN IMPRUDÈNCIES. FOC OFF ÉS UN CLAM PER MANTENIR ELS BOSCOS LLIURES D'INCENDIS.

CANVI CLIMÀTIC, SEQUERA, ONADES DE CALOR...
AQUEST ANY, MÉS QUE CAP ALTRE,
FOC OFF A LES IMPRUDÈNCIES.

SI VEUS FOC O UNA COLUMNNA
DE FUM, TRUCA AL

Tribuna

La defensa del dret d'asil

per Adrián Vives, coordinador d'Incidència Política i Participació Social de la CCAR

Foto: Pexels

Dimarts dia 20 de juny se celebrava el Dia Mundial de les Persones Refugiades. Segons l'ONU, que va promoure el 2001 la celebració d'aquest dia per commemorar el 50è aniversari de la Convenció de Ginebra, es tracta d'una data important per exigir la mobilització de recursos i voluntat política per contribuir a la protecció de les persones que s'han vist obligades a fugir dels seus països. La realitat de les persones refugiades en el seu dia és ben diferent. Després de 20 anys, no sembla que s'hagi aconseguit ni voluntat política ni mobilitzar recursos. El 2022, les xifres de desplaçaments forçats al món van superar els 100 milions de persones per primera vegada a la història.

L'endemà, dimecres, Salvamento Marítimo recuperava el cadàver d'una nena d'entre 5 i 8 anys a unes 80 milles de les Canàries. La posició de l'embarcació en la qual viatjava amb més de 30 persones era coneguda per les autoritats espanyoles almenys 12 hores abans del seu enfonsament. Malgrat això, i al fet que el naufragi s'estava produint en una zona de rescat que pertany a Espanya, tal com va advertir per ràdio el pilot de l'avió d'albirament, va acabar sent el Marroc qui va coordinar l'operatiu. Les aigües en les quals es va produir el naufragi pertanyen a la zona SAR espanyola, per la qual cosa no s'arriba a comprendre per què es decideix que sigui el Marroc qui coordini l'operatiu, tenint en compte, a més, que una embarcació espanyola es trobava a menys d'una hora d'allà. El resultat final va ser de més de 30 persones desaparegudes.

Una setmana abans, el passat 14 de juny, un vell pesquer que havia sortit de Líbia feia cinc dies amb 750 persones a bord rumb a Itàlia naufragava a les costes gregues. L'activista Nawal Soufi, en contacte telefònic amb els ocupants de l'embarcació, va avisar Itàlia, Grècia i Malta al voltant de les 10 del matí del dia anterior, facilitant, a més, la posició del pesquer. Pels volts de les 22h, un vaixell de la guàrdia costanera grega llançava un cap al pesquer, si bé encara no s'ha arribat a saber amb quina intenció. De fet, les autoritats hel·lenes van negar en un primer moment haver realitzat cap rescat per acabar reconeixent, però, que sí que havien llançat un cap al pesquer, després que diversos supervivents donessin el seu testimoni a mitjans de comunicació i organitzacions. Nawal Soufi va parlar per última vegada amb els ocupants a les 23h: "Sento que aquesta serà la nostra última nit amb vida", va ser l'última frase que va sentir. L'endemà, es confirmava l'enfonsament del pesquer i, amb ell, la mort de més de 600 persones en un succés que ja ha estat batejat pels moviments socials com la Massacre del Mar Jònic.

Dissabte 24 de juny es commemorava el primer aniversari d'una altra massacre, la Massacre de Melilla, sen-

se que de moment hi hagi hagut responsables. Les úniques persones que han estat condemnades pel que va passar són alguns dels mateixos supervivents. De moment, a Grècia s'ha acusat els presumptes traficants de persones, que viatjaven en l'embarcació. En cap dels dos casos s'ha exigint responsabilitats als estats implicats en aquestes massacres.

La deixadesa dels governs europeus pel que fa a les persones migrants i refugiades que s'ofeguen al mar a causa de les polítiques migratòries, precisament, d'aquests mateixos governs, és insuportable. L'absència d'intervenció dels estats és una violació del dret a la vida i del dret marítim. És una obligació, tant per als estats com per als vaixells que es troben als voltants, assistir qualsevol embarcació que estigui en perill. Durant l'any 2022, les rutes d'accés a Espanya van registrar 2.390 víctimes, i durant el primer semestre del 2023 ja s'han produït més de mil morts de persones migrants documentades al Mediterrani Central. Des del 2014, més de 27.000 han perdut la vida intentant arribar a Europa. A més de no disposar de vies legals i segures, les rutes marítimes, a causa de la seva creixent militarització, són cada vegada més llargues i perilloses.

El nou Pacte Europeu de Migració i Asil que es negociarà al Parlament Europeu durant el segon semestre del 2023 podria haver estat una oportunitat per a, entre altres coses, crear un cos civil a nivell comunitari dedicat al salvament i rescat d'aquelles persones que naufraguen en el seu intent de fugida, així com per acabar amb les greus vulneracions de drets comeses per Frontex, el braç armat de l'Europa fortalesa. S'hauria pogut aprofitar també l'oportunitat per deixar de criminalitzar aquelles organitzacions i activistes en defensa dels drets humans que realitzen en alta mar les tasques que haurien d'assumir els estats, així com per habilitar vies legals i segures per arribar a territori europeu: supressió dels visats de trànsit per a països en conflicte, possibilitat de sol·licitar protecció internacional en consolats i ambaixades de tercers països, aposta pels programes de reassestament...

La posició de partida no és esperançadora, ja que l'acord al qual van arribar els ministres d'Interior dels estats membres suposa un pas enrere en la garantia de drets per a les persones que busquen refugi i conté propostes que faran encara més difícil que les organitzacions realitzin rescats al mar sense ser posteriorment criminalitzades. Sabem que el context polític actual és complicat, encara que també és cert que mai ha estat favorable per als que busquen refugi, i sabem que la nostra capacitat d'incidència davant els governs és limitada, però els que encara creiem que és possible canviar les polítiques migratòries continuarem lluitant perquè es respectin els drets de les persones refugiades i no farem ni un pas enrere en la defensa del dret d'asil.

“

La deixadesa dels governs europeus pel que fa a les persones migrants i refugiades que s'ofeguen al mar a causa de les polítiques migratòries, precisament, d'aquests mateixos governs, és insuportable. L'absència d'intervenció dels estats és una violació del dret a la vida i del dret marítim

”

Flaixos

@massanagranair: Poques coses més depriments que algú que semblava que volia dir coses, però que en realitat no més volia ser famós.

@sebastiportell: [Sobre el doblatge català de la pel·lícula de la Barbie] Els drets lingüístics també són poder fer la petarda i la divina en català. Visca!

@alexsnclmnt: L'Organització Meteorològica Mundial ha declarat l'inici de l'episodi d'El Niño, un fenomen climàtic que pot causar impactes, també a Catalunya.

La Casa dels Barris

espai línia

**Exposició
Economia de Proximitat,
l'economia dels barris**

Girona, 52
Barcelona

Entrada lliure
9:00h a 20:00h de dilluns a dijous
9:00h a 14:00h els divendres

Sabies que **Sant Andreu** agrupa en els seus polígons empreses que s'estan incorporant a la indústria 4.0?

Descobreix el potencial econòmic del teu districte

525 mitjans associats

*“Mitjans de proximitat,
periodisme de confiança”*

Sant Andreu

líniaSantAndreu.cat

Juliol 2023

Desallotgen el Jardí de la Julieta, un hort comunitari

» Els Mossos d'Esquadra van fer fora els integrants del jardí el dia 28
» L'espai va ser ocupat fa quatre anys per evitar que s'hi fessin xalets

SOCIETAT ▶ Els Mossos d'Esquadra i la Guàrdia Urbana van desallotjar el passat 28 de juny el Jardí de la Julieta, un hort comunitari ubicat en dos solars ocupats de Sant Andreu de Palomar. L'espai, situat al número 42 del carrer d'Ignasi Iglesias, havia estat ocupat per un grup de veïns feia quatre anys i mig, durant la Festa Major de Sant Andreu del 2018. La intenció dels ocupants, a més de crear un espai verd comunitari, era evitar que s'hi construïssin "quatre xalets de luxe".

Durant el temps que ha estat en funcionament, al Jardí de la Julieta s'han cultivat verdures i hortalisses, s'hi ha compostat adob i s'hi ha donat una segona vida a plantes i arbres que havien estat abandonats al carrer. Segons han assenyalat els integrants de l'hort comunitari en un comunicat, durant aquests anys també han hagut de conviure amb visi-

Un moment del desallotjament de l'hort. Foto: Twitter (@jardi_julieta)

tes de la policia, "boicots" i judicis. Malgrat tot, estaven disposats a mantenir la seva activitat i, de fet, van fer una crida al barri per evitar el desallotjament fins a l'últim moment. Un objectiu que, finalment, no va ser possible.

L'ampli dispositiu policial que es va desplegar el dia 28 a

l'hort va aconseguir desallotjar l'espai en qüestió de tres hores. L'endemà ja hi havia una porta blindada i les finestres estaven tapiades per tal d'evitar qualsevol intent d'ocupació. Amb tot, des del Jardí de la Julieta asseguren que no han perdut les ganes de "continuar lluitant".

Els grafitis tapen el mural de la memòria del Baró de Viver

VANDALISME ▶ El mural de la memòria del Baró de Viver està ple de grafitis i pintades que tapen la història del barri. Precisament, la raó de ser d'aquest mural és explicar i reivindicar l'origen i la trajectòria d'un barri obrer fundat l'any 1929. És per això que ara el nou govern municipal s'ha proposat refer-lo. Així ho han confirmat fonts de l'Ajuntament a *betevé*, que també ha recordat que els tècnics del consistori van

concloure que calia refer el mural l'any passat. D'altra banda, el govern local es planteja ampliar la història per arribar fins als nostres dies, ja que de moment el mural es queda al 2011.

MÉS VANDALISME

Aquest no és l'únic cas de vandalisme al districte. A la biblioteca Ignasi Iglesias del barri de Sant Andreu ha aparegut recentment una pintada de color vermell.

El mural. Foto: Ajuntament

Mobilitat | Tallat al trànsit el pont de Santander

El pont de Santander està totalment tallat al trànsit des del 2 de juliol i ho continuarà estant fins al 3 de setembre. El motiu d'aquesta afectació són les obres de millora i ampliació que s'estan fent en aquesta infraestructura.

Gran de Sant Andreu, malmès en només quatre anys

OBRES ▶ L'Ajuntament va dur a terme obres de reparació entre el 26 de juny i el 7 de juliol al carrer Gran de Sant Andreu, concretament al tram que va del carrer d'Ignasi Iglesias al de Joan Torras. Les tasques van consistir a arranjar diversos punts del paviment que havien quedat malmesos en els últims anys. Cal tenir en compte que aquest tram de Gran de Sant Andreu es va fer entre el 2018 i el 2019, tal com recorden des de l'Ajuntament. Per tant, el paviment només ha aguantat quatre anys en bon estat.

Arran d'aquests treballs, alguns veïns han exposat via xarxes socials les seves crítiques. "Des del moment que es va renovar el primer tram del carrer Gran de Sant Andreu ja es va advertir que els materials no eren els adequats", deia fa uns dies la usuària de Twitter *@NaliaGoGo*, per exemple.

En paral·lel, fa uns dies van començar uns treballs de reparació a les voreres del carrer d'Otger, també a Sant Andreu. La previsió és que aquestes obres durin un parell de mesos.

Adjudicats tots els pisos de la remodelació del Bon Pastor

Els pisos d'aquest bloc del Bon Pastor ja s'han repartit. Foto: Ajuntament

HABITATGE ▶ Tots els nous habitatges del Bon Pastor, sorgits del procés de remodelació de la zona de les cases barates, ja han estat adjudicats. Després que a principis d'any es reallotgessin les famílies que encara vivien a les cases barates, construïdes fa un segle, ara s'han adjudicat els 163 pisos restants.

D'aquests pisos, una vintena s'han adjudicat a famílies que han viscut tota la vida a les cases barates i que eren sol·licitants d'habitatge de protecció oficial. La resta de pisos s'han sortejat

entre 593 famílies del Bon Pastor, també sol·licitants d'habitatge de protecció oficial.

L'Ajuntament ha detallat que s'han adjudicat tres habitatges adaptats per a persones amb discapacitat, catorze pisos per a famílies monoparentals, 42 per a joves menors de 35 anys i vuit per a persones amb discapacitat però sense necessitat d'habitatge adaptat. Els 76 pisos que quedaven s'han repartit entre la resta de veïns. Tot plegat, mentre el projecte de remodelació està gairebé acabat.

Atenció psicològica via telemàtica

Psicoterapeuta · Psicòleg

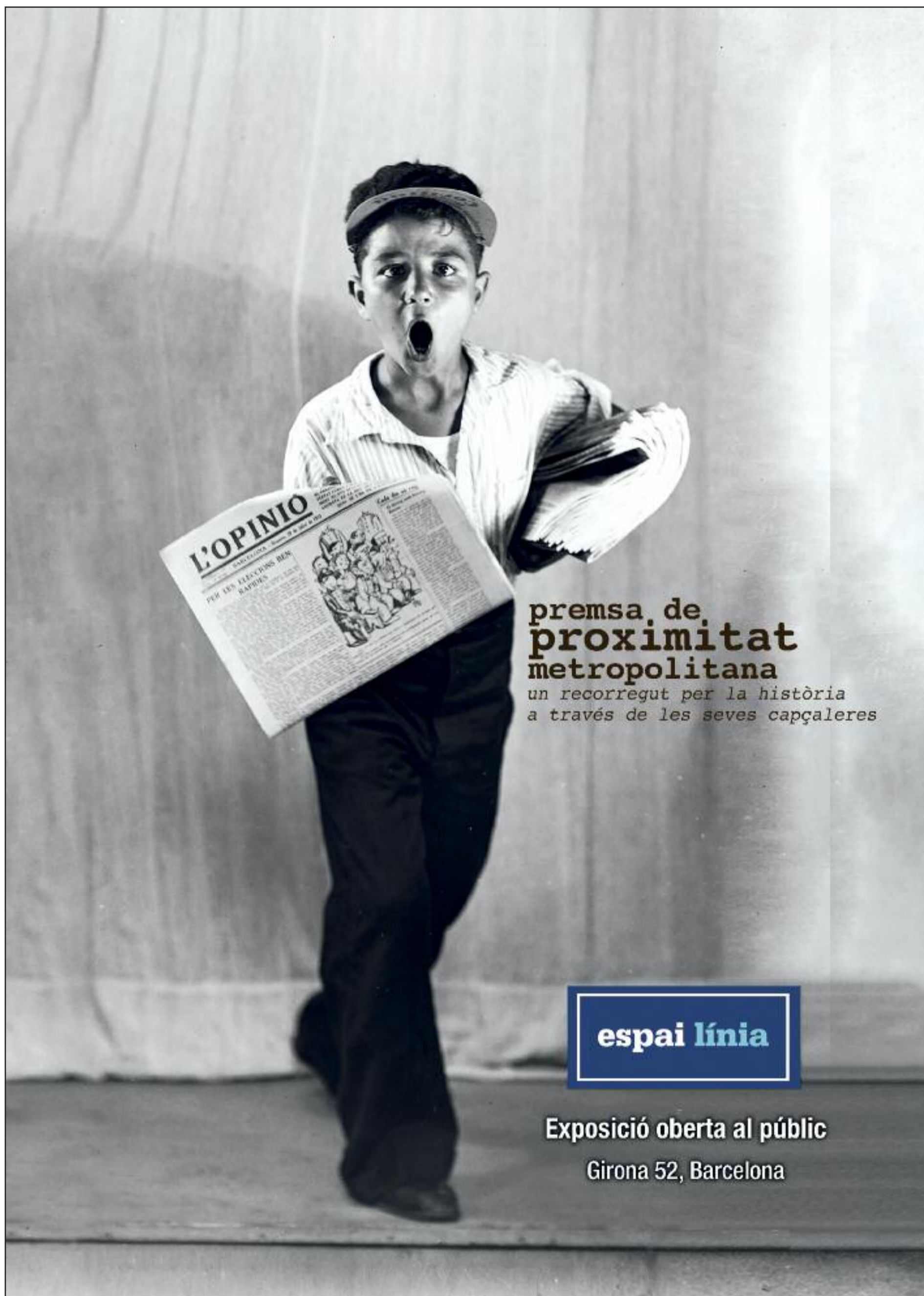
Depressió, Ansietat, Estrès
Dificultats de relació

www.javiercentol.com

625 522 561

Numància, 52-54 Entresòl 4t
Barcelona

premsa de
proximitat
metropolitana

*un recorregut per la història
a través de les seves capçaleres*

espai línia

Exposició oberta al públic

Girona 52, Barcelona

BCN X 10

MULTIPLICA L'EXPERIÈNCIA BARCELONA

BARCELONA
districte a districte

El millor jazz escalfa motors a Sant Andreu

SANT ANDREU | La desena edició del Festival de Jazz de Sant Andreu, el Jazzing, ja escalfa motors. De l'1 al 3 de setembre, la fàbrica de creació Fabra i Coats i altres espais acolliran un festival de barri que, anys després, s'ha convertit en un gran esdeveniment, capaç d'atraure aficionats al jazz d'arreu del món. Adreçat als amants del gènere, però també a les famílies, el festival va néixer de la Sant Andreu Jazz Band, el gran planter de músics del districte.

Ara farà disset anys que la banda, fundada pel músic Joan Chamorro, va començar a tocar. I el projecte "continua molt viu", tal com explica ell mateix. Tan viu que els seus seguidors aprofiten el festival per venir a Sant Andreu. "Cada any ve gent dels EUA, de Suècia, d'Alemanya, d'Itàlia o de Sud-amèrica, i tothom ve per sentir-nos, estar

Cada any hi venen seguidors dels EUA, Suècia, Alemanya, Itàlia o Sud-amèrica

amb nosaltres i gaudir del festival", relata Chamorro. El músic destaca l'evolució del Jazzing, que va néixer com un festival "molt humil" i s'ha convertit en un gran esdeveniment internacional: "Està molt bé que la gent vingui a la ciutat per la platja o la gastronomia, però Barcelona és una ciutat molt

Foto: @Miriamusicmedia

cultural on passen moltíssimes coses, i és molt bo que vinguin persones de fora a veure-les". De fet, el Jazzing és una de les activitats del programa *BCN X 10*, impulsat per l'Ajuntament amb fons de l'impost turístic i gestionat per Turisme de Barcelona.

TRES DIES DE CONCERTS

Chamorro ens avança les actuacions que es podran veure a l'edició d'enguany del

Jazzing. Hi haurà, com sempre, molts talents nostrats, però també artistes internacionals de molt nivell que venen a lluir-se a Sant Andreu. Destaquem la banda mexicana Cedros Bigband o un dels millors saxo tenors actuals, el Joel Frahm Quartet. També els italians Duo Tommaso Profeta i Stefano Profeta, la Imagine Jazz Orquestra, de Galícia, o la Gerry Lopez Big Band, que arriba procedent de Suïssa.

Entre els talents de casa, Alba Pujals Quintet, Ignasi Terraza Trio & Pepa Niebla, la Jazzing Bigband o la Sant Andreu Reunion Band. El programa també inclou un tribut a Tete Montoliu, amb la participació de Laura Simmó, Ignasi Terraza, David Xirgu i Horaci Fumero, i molta música en homenatge a John Coltrane o Stéphane Grappelli. Per a més informació podeu consultar visitbarcelona.com/BCNX10 i jazzingfestival.com. ■

Busker RAI, un festival d'arts escèniques de carrer ple de talent i de diversitat

Foto cedida per Busker RAI

CIUTAT VELLA | La paraula anglesa *busker* fa referència a una persona que es guanya la vida com a artista de carrer, fent música, malabars, acrobàcies o altres activitats als espais públics de les ciutats. Són els artistes més populars i alhora els més vulnerables. És per això que l'entitat RAI els dedica des de fa anys un festival a Ciutat Vella, el Busker RAI, que promou el talent dels artistes de carrer i ofereix una oportunitat única perquè el públic experimenti amb l'art en un entorn informal, proper i accessible. Enguany, el Busker RAI es portarà a terme els dies 14 i 15 de juliol a les places Sant Pere i Pou de la Figuera, o Forat de la Vergonya, amb el suport del programa *BCN X 10*, impulsat per l'Ajuntament amb fons de l'impost turístic i gestionat per Turisme de Barcelona.

TALENTS EMERGENTS I PÚBLIC MOLT DIVERS

RAI és una associació que treballa amb arts escèniques i amb altres projectes socioculturals. Reben projectes de companyies emergents i donen suport a joves artistes

en vies de professionalització. "En la programació de la vuitena edició del festival", explica Kyriaki Cristoforidi, la directora del Busker RAI, "hi haurà artistes joves, però amb moltíssimes taules. Hi vindran artistes emergents amb experiència en altres festivals i amb premis. Hi haurà espectacles d'una gran qualitat que atrauran molt públic, i també programadors i gent del món de les arts escèniques". Trobareu més informació al respecte als webs visitbarcelona.com/BCNX10 i raiassociacio.org.

Tot i això, l'esperit de l'esdeveniment va més enllà de la seva faceta artística. "Volem aconseguir una cohesió al barri, que vingui un públic divers i, a partir d'aquesta diversitat, relatar a tothom què és el nostre barri, i també sondejar quines són les necessitats culturals dels nostres veïns i com podem arribar-hi", argumenta Cristoforidi. Es compleix així una altra finalitat de RAI, com a entitat dinamitzadora que treballa amb el suport de comerços, entitats i equipaments de la zona impulsant la participació del veïnat. ■

MULTIPLICA L'**EXPERIÈNCIA BARCELONA**

BCN X 10

Passeja't pels **10 districtes** de Barcelona i descobreix un munt d'esdeveniments per a tots els gustos, impulsats per les associacions locals.

Viu els barris de la mà dels que hi viuen.

Consulta la programació a visitbarcelona.com/bcnx10

Aquest reportatge té més de 1.500 paraules. Totes, absolutament totes, es podrien gastar ciutadament, una per una, les festes tradicionals i populars que hi ha als 36 municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona, i encara faltaria espai. Des de la Mercè fins a la *Feria de Abril*. Des de les Festes de Maig de Badalona fins a la Setmana Santa a l'Hospitalet. Des de les festes alternatives de Sants fins a Sant Xibeco, al barri de la Prosperitat. La metròpoli és territori de festes populars i tradicionals. Això sí, moltes d'elles són inventades o reinventades.

QÜESTIÓ DE CONCEPTES

Què entenem per festa? El debat és llarg. "La festa és un element essencial per al manteniment de qualsevol societat", afirma l'investigador del departament d'Antropologia de la Universitat de Barcelona, Oriol Pascual. Encara es mostra més contundent l'antropòleg Manuel Delgado quan assenyala que "una societat sense festa no existeix". Tant per a un com per a l'altre, les festes són el trencament del calendari i de l'ordre establert. "És un parèntesi o una alteració del temps ordinari que, paradoxalment, ajuda a fer que tot reneixi", apunta Pascual.

Les festes poden institucionalitzar-se, com en el cas de les festes majors. Segons el que escriu l'historiador Carles Santacana en el seu article *Les festes Majors a l'Hospitalet: barris Centre i Sant Josep*, aquesta mena de celebracions "converteixen en ritus molts dels valors socials establerts". Segons l'expert, són un "fenomen complex" que té una dimensió religiosa, una vinculació amb el marc natural, una dimensió comunitària i un aspecte de rauxa. "La majoria de les festes populars sorgeixen als anys 70 i són relectures de festes de l'Església", afegeix Delgado.

ORIGEN REMOT

D'on venen les nombroses festes que inunden el territori? Com molts altres elements, cal remuntar-se al trànsit de la societat medieval cap a la societat moderna, entorn del segle XVI. El cas més clar el trobem en les festes de Sant Roc, que se celebren el 16 d'agost a diversos llocs de Catalunya. Al l'Hospitalet, tot i que van de capa caiguda, tenen lloc als barris Centre i Sant Josep, mentre que a Barcelona se celebren al Gòtic. Santacana afirma que la primera referència que tenim de la festivitat a l'Hospitalet data del 1587. A Barcelona, aquesta festa s'ha celebrat ininterrompudament des del 1589.

El motiu de la coincidència és la pesta. A la segona meitat del segle XVI, els dos indrets van registrar una vintena d'avisos de contagi i la població va encomanar-se al sant perquè la protegís. En paraules de Santacana, va ser la manera, a través de la festa, que va trobar l'Església de "legitimar-se com a instància ideològicament hegemònica" en un moment de crisi.

El correfoc va ser una festa inventada després de la dictadura prenent elements tradicionals com a referent. Foto: Miquel Coll Molas/Ajuntament de Barcelona

Un territori de festes (re)inventades

Si citéssim les festes que se celebren als municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona, començaríem i no acabaríem. Tot i que és sabut que aquesta és una regió amb moltes celebracions populars i tradicionals, el cert és que sovint se'n desconeixen els orígens i la seva evolució al llarg dels segles.

Segons Pascual, a les societats preindustrials la festa significava la fi d'un cicle i el començament d'un altre, el que anomenem "ritual de pas". Això lligaria amb les festes de Sant Roc, però també amb la Festa de Maig de Badalona, que té els seus orígens al segle XVII. Aquesta festivitat, que se celebra el 10 de maig en honor a Sant Anastasi, va ser impulsada pels pescadors de la ciutat per demanar al sant bon temps quan sortien al mar.

LA FESTA D'UNA NOVA CLASSE

Amb el permís del Carnaval de Barcelona, del qual hi ha registres des del 1333, al territori metropolità moltes festes es detecten al segle XVI per primera vegada. Amb tot, aquelles celebracions no s'assemblaven gaire a les actuals. "La majoria d'expressions que avui anomenem *tradicions* neixen al segle XIX", explica Pascual. Va ser amb l'auge de la burgesia que els ajuntaments van començar a celebrar els seus pro-

pis esdeveniments. "És en aquest punt on s'exalten nous trets i expressions festives que encaixen amb una nova concepció de la societat, fins al punt de fer oblidar o fer caure en declivi altres expressions festives", detalla aquest antropòleg. Les festes, per tant, van agafar un caire nacionalista i alegre que no havien tingut de manera tan evident fins aleshores. Això explica per què "moltes patrones i sants de ciutats i pobles són a l'hivern, però les festes ma-

jors, com que és més còmode, es fan coincidir amb l'estiu", afirma Pascual. A Barcelona, per exemple, la patrona principal és Santa Eulàlia, però la festa major es va establir per la Mercè.

L'evolució de la Festa de Primavera de Badalona és una mica diferent. La celebració va viure un declivi a finals del segle XIX i va ser l'historiador Josep Maria Cuyàs qui es va proposar, el 1940, de revifar-la amb la cremada del Dimoni. Sens dubte, tot un èxit.

Final de festa?

● Les dades més recents del consistori de Barcelona assenyalen que el 15,7% de la població participa sovint en actes tradicionals o populars col·lectius, i que un 34,6% ho fa de tant en tant. Als barris de rendes baixes i mitjanes, els participants en festes populars de manera recurrent són el 16,5%, mentre que als indrets benestants la xifra baixa fins a l'11,8%.

Sigui com sigui, hi ha veus que consideren que les festes populars, tal com les hem entès fins ara, es troben en un punt crític. L'antropòleg Oriol Pascual es mostra contundent

Per a l'antropòleg Pep Fornés, avui dia hi ha un procés de "festivallització" que desemboca en una societat que pot gaudir de "festa controlada i en bars durant tot l'any". "Ara l'oci es reparteix per tota la ciutat i el mercat domina la festa", critica. "S'ha pactat amb els lobbies i la gent ha perdut el control de la festa", lamenta. És això mateix el que porta Pascual a afirmar que, "tot i que pot sonar força essencialista", la festa "es dissol en tant que es dissol la identitat local d'un barri per passar a formar part d'un tot homogeni".

"La globalització i el capitalisme han provocat la mercantilització de la festa. Ara pràcticament totes les festes són iguals en estructura i funcionament"

quan afirma que la "globalització i el capitalisme" han provocat la "mercantilització" de la festa. Segons el seu punt de vista, la festa s'ha convertit en "un objecte de consum" i ara totes les festes són "pràcticament iguals en estructura i funcionament". Alhora, Pascual considera que, ara que les festivitats han perdut "el seu sentit estrictament religiós", estan "apareixent teories i especulacions que reclamen uns suposats orígens pagans o precristians" de les celebracions. "Aquest fet, força en consonància amb l'auge de les noves espiritualitats i el boom del que s'ha anomenat *New Age*, fa que la festa hagi perdut el sentit comunitari", afegeix.

En gran part, els seus arguments tenen a veure amb la idea esgrimida per l'antropòleg Manuel Delgado, que considera que, des de la transició postfranquista, les celebracions populars han quedat cooptades per les administracions. "La diferència entre una festa i una revolta és difusa", diu per afegir que "quan el carrer s'omple no es pot controlar, perquè la gent va a la seva". Això no agrada al poder, que ha intentat intervenir en el fet festiu. Malgrat tot, i segons Delgado, "intentar que la festa canviï és embalsamar-la". Tot això ens porta a preguntar-nos si estem vivint el final de les festes tal com les hem entès fins ara o no. El temps ho dirà.

"OFEC FESTIU"

Amb el franquisme, tot el panorama de festes va canviar. Segons apunta la investigadora Maria Julia Cassani en la seva tesina *Correfocs de Barcelona: perspectiva i gestió d'una recent tradició inventada*, "la cultura catalana va ser reclosa als àmbits privats de la societat". Per a l'antropòleg i activista cultural Pep Fornés, "el franquisme va condicionar moltes festes, i les que se celebraven eren amb l'aval de la Falange". "Hi havia un ofec festiu i a la gent dels barris no se li permetia fer les festes com abans", relata.

En una línia una mica diferent, Delgado afirma que la dictadura es va centrar més a perseguir la dissidència política que no pas a tallar la festa. Per a Pascual, la dictadura va entendre a la perfecció que no podia evitar les celebracions. "Domesticar les expressions festivopopulars significava domesticar la gent i convertir la festa en una nineta de porcellana", afirma. De fet, Delgado i la investigadora Sandra Anitua, en un recent article publicat amb el títol de *Guerra de Gegants en contextos urbans*, apunten que "l'ocupació de Barcelona per les tropes de Franco el 1939 va implicar la recuperació exaltada de la majoria

dels elements de la cultura tradicional catalana i la seva posada al servei del nacionalcatolicisme".

El cert és que durant aquesta època es van permetre mostres culturals com les sardanes o els castells. També és veritat que les festivitats religioses eren les que el règim mirava amb més bons ulls. A l'Hospitalet, per exemple, el mossèn Busquets, en una intel·ligent jugada que va comptar amb el suport de les autoritats, va crear la *Procesión de los Pasos* del barri de la Torrassa l'any 1941, la qual es va suprimir el 1967. "Es tractava d'atacar frontalment l'ideari anarquista pel flanc de la religiositat, intentant assegurar la resposta popular a partir de mobilitzar una mena de manifestació cultural ben arrelada entre la població immigrada", explica Clara Carme Parramon, del Centre d'Estudis de l'Hospitalet, al seu article *Setmanes Santes d'inspiració andalusa a l'Hospitalet*.

TORNA LA DIVERSIÓ

Sigui com sigui, amb el final de la dictadura va produir-se una eclosió de les festes populars i tradicionals a Catalunya. Fornés va participar d'aquell moment i explica que "als 80 es van reinventar les festes". "Érem joves i ens

Les primeres festes documentades al territori metropolità tenen a veure amb la religió i sovint s'encomanen a sants per demanar que s'acabin les malalties

Van ser els moviments veïnals dels barris els que van recuperar i reinventar les festes i les tradicions que havien estat prohibides durant la dictadura franquista

emmirallàvem en allò que ens havien explicat els avis republicans i en les festes de barri de les quals ens parlaven", recorda. Delgado i Anitua coincideixen en aquesta idea quan afirmen que a les acaballes del franquisme i els inicis de la transició es va produir, a Barcelona, "un moviment de recuperació festiva del carrer per part dels moviments veïnals".

El cas més clar d'aquesta reinvençió van ser els correfocs. "Les festes de la Mercè són una invenció que va acompanyada dels correfocs, que més tard es van imitar a tot el país", diu Fornés. De fet, Cassani apunta que "el correfoc com a element de la cultura catalana va ser introduït per l'administració" a partir dels balls de diables i les festivitats del Corpus.

Alhora, en aquells anys, a l'Hospitalet va néixer, de la mà d'un grup d'andalusos, la *Cofradía 15+1*, que es va convertir en una processó laica que es desmarcava de l'Església i aglutinava, de nou, els migrants, en aquest cas de l'època del *desarrollismo*. De fet, actualment aquesta celebració encara convoca els nouvinguts, ara llatinoamericans.

Per altra banda, hi ha festes que no es van poder recuperar del tot. N'és exemple el Carnaval de Bar-

celona, que des del segle XVIII gaudia d'una gran esplendor i era una festa associada al descontrol. "Qualsevol carnaval que se celebrava a Barcelona tenia unes altes cotes de violència", diu Pascual, que recorda la dita "per carnaval tot s'hi val". Ja durant el franquisme, tal com explica Fornés, aquest carnaval es va prohibir, a diferència d'altres que sí que es van continuar fent. I, ja en democràcia, van ser les noves autoritats les que van intentar controlar-lo. Fornés, en un extens estudi sobre les festes de Gràcia, recorda que el 1980 les autoritats barcelonines advertien el següent: "*Queda terminantemente prohibida la presencia en las calles de la ciudad de grupos o comparsas, así como la utilización de máscaras o caretas fuera de los actos oficiales*".

La relació entre poder i festes sempre ha estat difícil. El mateix Delgado afirma que amb la transició "hi va haver una pugna entre ajuntaments que volien governar la festa i els veïns que volien autogovernar-la". Una pugna que sovint encara batega.

Un reportatge
d'Albert
Alexandre

Extrema LGBTI-fòbia

» L'ascens dels partits d'extrema dreta preocupa entre les persones de la comunitat LGBTI
 » Encara que no apareix al seu programa polític, Vox ha atacat el col·lectiu nombroses vegades

Albert Alexandre
BARCELONA

L'extrema dreta guanya pes a les institucions democràtiques. Així ho van certificar les eleccions del 28M i així ho poden ratificar els comicis generals del 23 de juliol. Un dels col·lectius als quals l'auge de formacions com Vox més interpel·la és el de les persones LGBTI. És per això que la celebració del Dia Internacional de l'Orgull LGBTIQ+, aquest dimecres, no es pot separar dels resultats electorals de l'extrema dreta.

Segons apunten des de l'Observatori contra l'Homofòbia (OCH) en la seva darrera memòria anual, dins del col·lectiu hi ha "preocupació" per "l'avenç de les polítiques d'extrema dreta". Així mateix, en un manifest, l'organisme afirma que "l'extrema dreta no és un fenomen d'ara", però assenyala que "els seus discursos d'odi s'han globalitzat i han pres poder institucional". Alhora, l'OCH considera que "s'han banalitzat i relativitzat els drets, com si es poguessin subhastar".

Per a l'organització, l'extrema dreta legitima la violència contra el col·lectiu i això fa augmentar les agressions. Certament, des del 2018 s'ha viscut un increment de les denúncies que rep l'observatori. Malgrat això, des de l'organització Crida LGBTI asseguren que "hi ha molts discursos alarmistes que apel·len a un augment de les agressions LGBTI-fòbiques, però no hi ha dades públiques en un temps considerable ni un observatori públic per poder fer aquesta anàlisi".

Així mateix, el col·lectiu considera que en els darrers anys hi ha hagut una visibilització més gran de les persones LGBTI i això les ha exposat més. "Si als noranta, en un

Com cada any, el 28 de juny es va celebrar el Dia Internacional de l'Orgull LGBTIQ+. Foto: Natàlia Segura/ACN

poble hi havia una persona dins l'armari i era l'única a la qual s'atacava, ara hi pot haver tot un grup de persones LGBTI, i això implica més agressions, no perquè aquest indret hagi viscut un augment de la LGBTI-fòbia, sinó perquè la visibilització i la tensió mediàtica han augmentat", argumenten. "A més, hi ha més mecanismes per denunciar i la gent s'atreveix molt més a fer-ho", consideren. És per tots aquests motius que afirmen que s'ha d'evitar "caure en discursos alarmants que puguin generar por al col·lectiu" i no tornar "als armaris".

L'ODI D'EXTREMA DRETA

Vox té una croada contra el col·lectiu LGBTI. Tot i que la formació d'extrema dreta liderada per Santiago Abascal, en el seu darrer programa polític, no esmenta res sobre les persones no heterosexuales, no són estranyes les intervencions dels seus integrants denigrant el col·lectiu. María de la Cabeza Ruiz Solás, una de les seves diputades al

Congrés, afirmava el febrer passat que l'estat espanyol viu un "alarmant augment de casos d'homosexualitat i transsexualitat". Alhora, el partit és contrari al matrimoni homosexual i un dels seus líders més destacats, Iván Espinosa de los Monteros, afirmava el 2020 que s'ha passat "d'apallissar els homosexuals a que ara imposin la seva llei".

És evident que Vox té un discurs contra la dissidència sexual. Malgrat això, hi ha altres formacions de la mateixa tendència política que no ataquen el col·lectiu d'una manera tan frontal. Marie Le Pen, de Reagrupament Nacional, a França, ja fa temps que no mostra una postura bel·ligerant contra els gais i les lesbianes. És un posicionament similar al de formacions d'extrema dreta europees, com el Partit de la Llibertat holandès o el Partit Popular Danès. En part, aquest discurs, que també s'ha sentit a l'alcaldesa de Ripoll, Sílvia Orriols, serveix, però, per atacar les persones migrants, sovint musulmanes, per haver

nascut en països on els col·lectius LGBTI estan perseguits.

Sigui com sigui, a casa nostra, i tal com demostra un estudi de l'Institut Internacional per l'Acció No Violenta, Novact, Vox va en una línia contrària. "El negacionisme de Vox dels drets de les persones LGBTIQ+ constitueix un altre pilar en la seva agenda política", afirma. "El partit assegurava [el 2019] que l'Orgull impregna el centre de la ciutat d'una pudor insalubre i insuportable", afegeix.

A més, la formació d'Abascal té contactes amb organitzacions com la plataforma CitizenGo, famosa pel seu autobús transfòbic o per denunciar Disney per suposadament adoctrinar infants amb l'anomenada "ideologia de gènere".

"IDEOLOGIA DE GÈNERE"

Els partits polítics d'extrema dreta no parlen obertament d'odi a la població LGBTI. No obstant això, tots ells esmenten la "ideologia de gènere". Aquest concepte, que fa temps que corre per xarxes com Telegram i per canals d'una nova

generació de *youtubers* homes, és una mescla d'antifeminisme, antiavortisme i LGBTI-fòbia. En origen va néixer al Vaticà a finals dels anys noranta del segle passat i s'ha exportat amb èxit a l'estat espanyol i a Llatinoamèrica.

COM COMBATRE L'ODI

"És important fer una bona anàlisi per entendre per què l'extrema dreta creix dins d'un gruix de població que no és ni feixista, ni LGBTI-fòbica, ni racista i que pot ser de classe treballadora", afirmen des de la Crida LGBTI. Segons el col·lectiu, moltes persones que voten aquestes opcions són "apolítiques" i estan "descontentes amb la classe política", i connecten amb un "populisme ple de mentides, com per exemple el que anomenen 'ideologia de gènere'".

És per això que la Crida LGBTI aposta per crear un "front antifeixista" que agrupi altres moviments socials com els col·lectius antiracistes, feministes o les organitzacions que defensen l'habitatge digne.

Rep el diari en PDF i les últimes hores de **línia Sant Andreu** a Telegram

Vicente Ferrer

EMERGENCIA CLIMÁTICA

La **desertificación** y las **inundaciones** amenazan la supervivencia del **planeta**.

DONA AHORA

Es hora de hacer frente a la
#EMERGENCIA CLIMA

Más info en:

www.fundacionvicenteferrer.org

El certamen dels comerços de Sant Andreu ha arribat al 30è aniversari com un referent per a les famílies que hi participen. És un joc que té l'objectiu de trobar un objecte o missatge que no correspon amb l'aparador del comerç.

Obres al Mercat de Felip II per impulsar les vendes

MERCATS ▶ El Mercat de Felip II, a la Sagrera, està en obres des del juny per fer una reforma que pretén aglutinar les parades que continuen obertes i reduir l'espai per alliberar-lo. Aquests treballs els han encapçalat els mateixos paradistes del mercat per revifar les vendes.

Les obres, però, s'estan fent mentre l'activitat comercial no s'ha aturat. En declaracions a *betevé*, els paradistes afirmen que és una manera de no perdre la clientela. I és que, segons dades de l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona, el Mercat de Felip II va tenir 44.000 visitants al mes de maig.

Des de l'Ajuntament expliquen que, tot i que les obres al mercat les estan fent els paradistes, "estan autoritzades per l'Institut Municipal de Mercats". Tot plegat, afirma el mateix consistori, sota la voluntat que, un cop quedin alliberats els espais, "permetin dur a terme millores en un futur". I és que el consistori té previst licitar els estudis

L'exterior del Mercat de Felip II. Foto: Línia Sant Andreu

previs que permetin analitzar la viabilitat i l'abast de les futures obres a l'equipament.

La presidenta de l'Associació de Comerciants del Mercat de Felip II, Montserrat Alemany, en declaracions a *betevé*, ha explicat que "no a tothom li va bé tancar un mes a l'estiu". És aquest el motiu principal pel qual han

decidit compaginar les obres amb l'activitat comercial. A més, Alemany també diu que "les obres que ocasionen pols i soroll es fan quan el mercat no té activitat comercial", cosa que obliga a extreure la neteja.

Amb tot, la previsió és que les millores estiguin enllestides per a la campanya de Nadal.

Rosa Alarcón, regidora de Comerç, Restauració i Mercats

POLÍTICA ▶ La regidoria de Comerç, Restauració i Mercats -així ha estat batejada- del nou govern del socialista Jaume Collboni ja té responsable. Es tracta de Rosa Alarcón, que fa uns dies ja va ser nomenada regidora de Nou Barris, i que ara també assumeix aquesta àrea. D'aquesta manera, Alarcón substitueix Montserrat Ballarín, la responsable del passat mandat.

L'anunci el va fer Jaume Collboni el 29 de juny durant la presentació del nou cartipàs municipal de l'Ajuntament. El

nou alcalde va assegurar que "la ciutat està en les millors mans" i que "el nou govern posarà sempre Barcelona davant de qualsevol consideració".

Periodista de formació, Rosa Alarcón ha treballat en diversos mitjans de comunicació. Però també ha format part de gabinets de comunicació del sector privat i públic, entre ells diversos ajuntaments.

Des del 1996 que forma part del PSC i el 2019 va passar a formar part del govern de coalició entre els comuns i els socialistes.

Alarcón és la nova regidora de Comerç, Restauració i Mercats. Foto: PSC

territori línia

36 municipis metropolitans

periodisme de proximitat

línia

liniaxarxa.cat   grup comunicació21   el diari metropolità

Meyba és la nova marca oficial de la UE Sant Andreu, que renovarà les seves dues equipacions per al curs que ve i crearà una gamma de marxandatge. "Hem triat la UESA per a la tornada de Meyba perquè compartim molts valors", diu Toni Reguant, soci principal de la marca, al *Tot Costa*, de Catalunya Ràdio.

Astrid Fina és molt agraïda

» L'andreuca rep la medalla de bronze al Mèrit Esportiu tres anys i mig després d'anunciar-se el premi
 » Retirada el setembre de 2020, Fina va ser la primera 'rider' de 'snowboard' a assolir un metall als Jocs

Toni Delgado
SANT ANDREU

Malauradament, cada cop s'utilitza menys la paraula *gràcies*, com si l'agraïment fos un acte puntual i extraordinari o com si l'ajuda que rebem de la resta fos un dret. Es pot arribar a pensar que aquella persona es pot donar per agraïda, però si no li diem, no li estem reconeixent la seva vàlua. Per això omple tant llegir l'última publicació de l'andreuca Astrid Fina (Barcelona, 1983) a les seves xarxes socials, quan en 401 caràcters fa servir dos cops aquesta paraula tan necessària i una tercera ho fa de manera implícita.

"Superorgullosa de tenir un final com a esportista amb una medalla al Mèrit Esportiu. Gràcies! Gràcies a tots els qui m'heu donat suport des del principi, però, sobretot, a tu, @tendre

[Albert Mallo, el seu entrenador]. Ja et vaig dir que aquesta medalla era dels dos [hi afegeix una cara amb tres cors i un porc senglar]. I als qui vau voler acompanyar-me en aquest dia tan especial... Us menjo la cara... Ha, ha, ha [hi inclou un cor]. Us estimo @paredesgemma @marcgalver @saragines i @eliacoach", comparteix Fina.

MÉS DE 400 CONVIDATS

L'andreuca va viure el passat 22 de juny una jornada que mai oblidarà a l'auditori de l'Institut Nacional de Educación Física (INEF) de Madrid, on va rebre la medalla de bronze al Mèrit Esportiu. Organitzat pel Consejo Superior de Deportes (CSD), l'acte va tenir més de 400 convidats i convidades.

Feia molt que Fina sabia que havia estat reconeguda amb aquest prestigiós guardó, tant com més de tres anys i mig, des de novembre de 2019. El que

L'andreuca, amb la seva medalla al Mèrit Esportiu. Foto: Astrid Fina

passa és que la pandèmia ha impedit que l'acte es fes abans i aquest cop es va aprofitar també per premiar els i les millors de 2023. A la pel·lícula *Astrid*, de

Marc Galver, podem conèixer de ben a prop aquesta pionera que en els Jocs Paralímpics d'Hivern de Pyeongchang (Corea del Sud) de 2018 va guanyar el bron-

ze a la prova de cross, convertint-se en la primera *rider* de *snowboard* estatal a assolir una medalla en la màxima competició.

Va iniciar-se en el seu esport el 2011, dos anys després que en un accident de moto perdés el peu dret, i a poc a poc es faria un lloc entre les millors. Fina anunciaria la seva retirada el setembre de 2020, any en què també seria reconeguda amb una Menció Especial a la 13a edició dels Premis Dona i Esport.

"L'*snowboard* em va millorar la vida. Sobretot, em va ajudar a superar l'amputació, però ja no em veig en l'alt rendiment. No vull desvincular-me d'aquest esport, però sí de l'alt rendiment, que suposa viure per a ell, lluny de tot el món, amb moltes hores d'entrenament diàries, lesions... I el meu cap ja no estava al cent per cent. Cada cop se'm feia més dur anar a entrenar-me", li confessava a Almudena Rivera en una conversa per al diari *Marca*.

Foto: Alberto Lores / PIN Media

EMERGENCIA EN UCRANIA

Miles de personas huyen de sus hogares buscando refugio para salvar sus vidas. La infancia está especialmente desprotegida.

Dona ahora

Cuenta bancaria:
 ES69 2100 5731 7202 0041 1957

**Ayuda
 en Acción**

No t'ho perdís

Foto: Pere Francesch/ACN

La imatge humana

El CaixaForum de Barcelona acaba d'inaugurar l'exposició *La imatge humana. Art, identitats i simbolisme*, que es podrà visitar fins al pròxim 22 d'octubre. Aquesta nova mostra és, segons l'organització, "un viatge a través del temps i de les cultures, un recorregut que no distingeix ni èpoques ni fronteres per mostrar un tema universal: com l'ésser humà s'ha representat i es representa a si mateix". Així doncs, l'exposició permet reflexionar sobre qüestions que no caduquen i que encara estan a l'ordre del dia, com ara l'ideal de bellesa, la divinitat o el poder.

QUI SÓN?

E S T O P A

SÓN FAMOSOS PER...

Ser els artistes més carismàtics

I tenir una carrera brillant amb la rumba com a segell

QUÈ HAN FET?

Donar el tret de sortida a 'La Velada del Año'

Ibai Llanos va voler comptar amb ells per al seu gran esdeveniment

A LES XARXES...

Tothom els aprecia

Els germans Muñoz van animar el públic presencial i virtual

Famosos

David i José Manuel Muñoz (Cornellà de Llobregat, 1976 i 1978), els Estopa, són un dels duos més estimats de Catalunya i de tot l'Estat. La seva carrera musical, amb la rumba catalana com a segell, és envejable, i el carisma i el bon rotllo que transmeten són els seus trets característics. És per això que tenen amics a tot arreu, també en el món de l'*streaming*. Ibai Llanos, el rei d'aquest sector, va voler comptar amb els germans Muñoz per a la inauguració de *La Velada del Año 3*, el seu gran esdeveniment. Així, van actuar al Cívitas Metropolitano de Madrid davant de 70.000 persones i, de manera virtual, van fer-ho davant dels més de tres milions de persones que van seguir el directe al canal de Twitch d'Ibai. *La Velada del Año* va tenir més representació catalana, amb la *influencer* Paula Gonu presentant la catifa vermella i l'*streamer* Cristinini conduint l'acte, entre d'altres.

La fitxa

Llibres

Zeitun
Sílvia Alberich

Quan la Nadine, amb vuit anys, va abandonar el Líban per ser adoptada per un matrimoni barceloní, va refugiar-se en els records i l'escriptura. Ara que voreja els quaranta, el que més desitja és tenir un fill. Fa quatre anys que amb el seu company se sotmeten a anàlisis i tractaments de fertilitat, però l'embaràs no arriba i la relació de parella es degrada dia a dia.

Teatre

Lali Symon
Sergi Belbel

La Lali és una gran estrella reconeguda i estimada pel seu públic. No és exactament una actriu, sinó més aviat una comedianta. I encara més concretament, una monologuista. Els seus xous, divertits, irònics i també punyents, delecten els espectadors als teatres i també a la televisió. Però ningú coneix la seva personalitat.

Al Teatre Romea de Barcelona.

Música

Tinc al cor el que no trobo al cap
Marialluïsa

Tinc al cor el que no trobo al cap (Bankrobber) és el títol de l'EP que acaba de publicar el grup igualadí Marialluïsa i amb el qual la banda es vol acomiadar per sempre dels escenaris. Aquest últim treball discogràfic inclou sis cançons, entre les quals n'hi ha dues d'inèdites i una d'elles ha comptat amb la producció de Joan Pons, d'El Petit de Cal Eril.

Pelis i sèries

Te estoy amando locamente
Alejandro Marín

Sevilla, 1977. En un moment en què l'homosexualitat és delictu, la Reme, una mare tradicional moguda per l'amor pel seu fill, un adolescent aspirant a artista, s'involucionarà en el moviment LGBTI andalús, gestat paradoxalment al si de l'Església. El mític èxit de *Las Grecas* dona nom a aquesta pel·lícula que recorda les primeres mobilitzacions del col·lectiu a l'Estat.

línia vol ser un espai per a la conversa
metropolitana serena i responsable

David
Fernández

Montserrat
Tura

Neus
Munté

Oriol
Lladó

Susana
Pérez

Dolors
Sabater

Jordi
Martí

Lucía
Delgado

Marc
Cerdà

Janet
Sanz

Xavier
Godàs

Manuel
S.V. Beuter

Jordi
Martí Galbis

Elisenda
Alamany

Xavier
Marcé

Oriol
López

Ferran
Falcó

Manuel
Reyes

Nùria
Parlon

Arnau
Nadeu

línia

el diari
metropolità

liniatarxa.cat

CONSELLS PER VIURE MILLOR

ESTILS DE VIDA

Groc, taronja i verd, colors saludables

Foto: Freepik

📌 CARDIOLOGIA

Els colors groc, taronja i verd indiquen en les fruites i verdures la presència de carotens, compostos bioactius que s'associen a un menor risc de patir malalties cardiovasculars. Són, doncs, els colors de la salut, sempre que hi siguin de forma natural en els aliments, és clar. Aquesta és la conclusió d'un estudi de l'IDIBAPS publicat recentment a la revista *Clinical Nutrition*.

Als voluntaris de l'estudi, un grup de 200 persones d'entre 50 i 70 anys, se'ls va analitzar la concentració de carotens en sang i la presència de plaques d'ateroma a l'artèria caròtida, una causa d'infart de miocardi o d'ictus, ja que aquestes plaques dificulten la circulació de la sang fins al cor o al cervell. Les conclusions mostren que una elevada concentració de carotens a la sang pot frenar l'ateroesclerosi, és a dir, l'acumulació de greixos, i disminuir el risc de patir malalties cardiovasculars.

D'aquesta manera, una dieta rica en fruites i verdures i, per tant, en carotens, redueix el risc d'un infart o d'un ictus. Entre els aliments que en contenen més hi ha les pastanagues, els espinacs, l'enciam, els tomàquets, els moniatos, el bròquil, el meló taronja (cantalup), el pebrot, el mango o els albercocs.

Les claus .....

GREIXOS

L'ateroesclerosi és l'acumulació progressiva de greixos a la part interior dels vasos sanguinis de les persones

CAROTENS

Una major concentració de carotens en sang es tradueix en menor càrrega ateroescleròtica, especialment en les dones

DIETA

Una dieta rica en fruites i verdures i, per tant, en carotens, disminueix el risc de patir malalties cardiovasculars

ALIMENTS

Entre els aliments que contenen carotens hi ha els pebrots, les pastanagues, els espinacs, el bròquil o les nespres

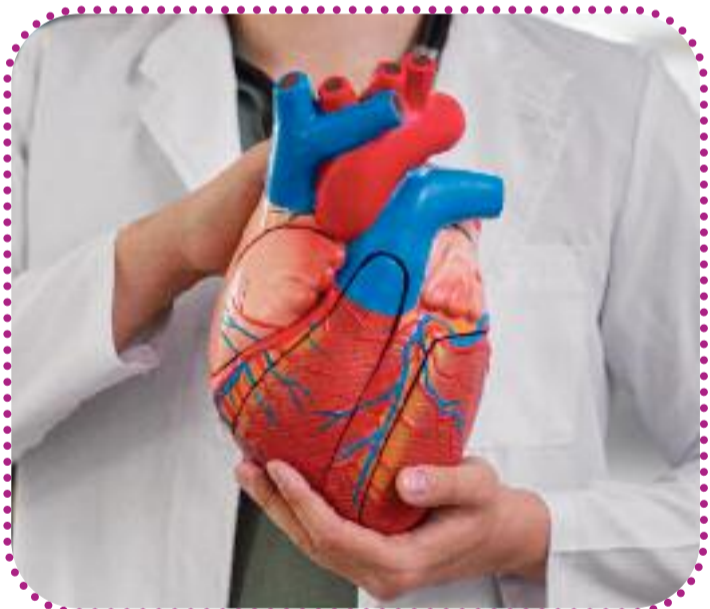

Foto: Freepik

Segueix-nos

a les xarxes socials

@liniavaxarxa

facebook

twitter

instagram

EMERGÈNCIA A UCRAÏNA

LES PERSONES QUE ESTAN FUGINT ET NECESSITEN

DONA ARA A

ayudaucrania.com

Bizum – Codi: 01151

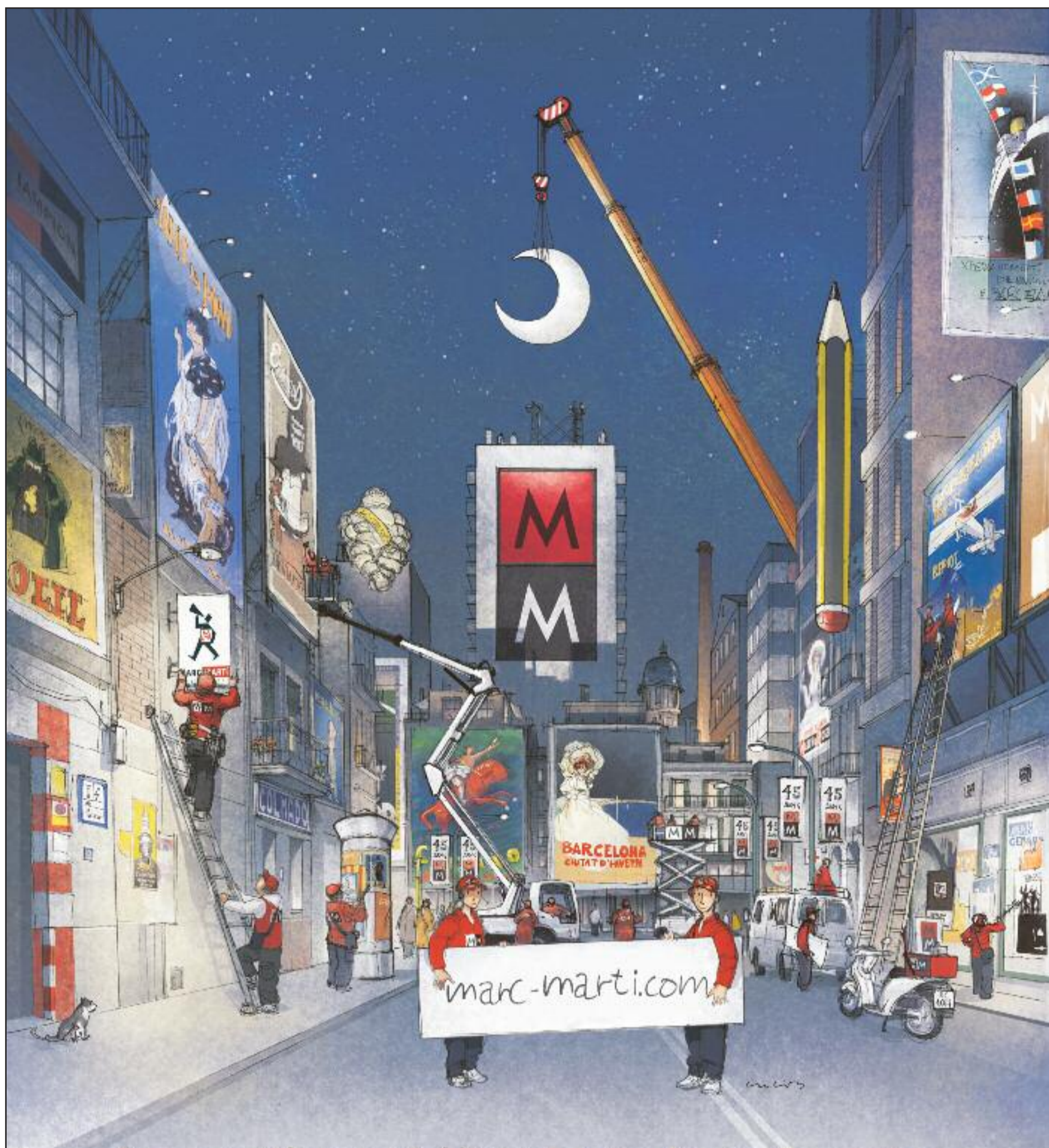
ES86 2100 2262 1802 0040 3932

**UNHCR
ACNUR**

La Agencia de la ONU para los Refugiados
comité español

**Som especialistes en Publicitat Exterior, Imatge Corporativa,
Esdeveniments Esportius i Culturals, Comunicació Visual,
Decoració, Exposicions i Street Marketing.**

MM
MARC MARTÍ

BARCELONA MADRID VALÈNCIA
IMPRESSIONEM LES TEVES IDEES